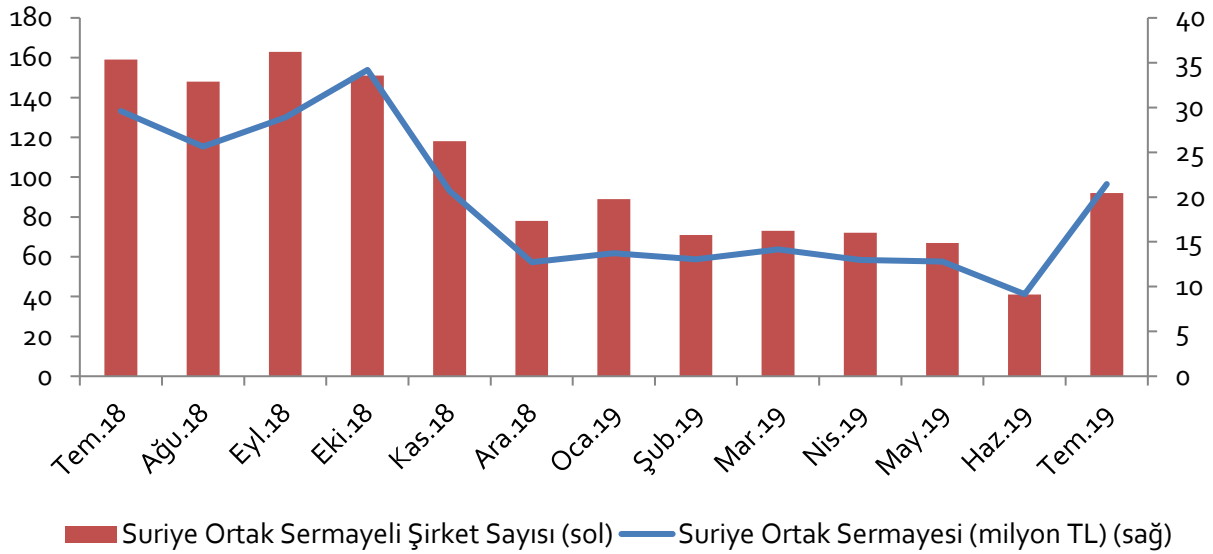

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli¹ Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Temmuz 2019'da bir önceki aya kıyasla yabancı ortak sermayesi 136 milyon TL, Suriye ortak sermayesi 12 milyon TL arttı

Temmuz 2019'da Suriye ortak sermayeli 92 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 21,5 milyon TL'dir. Temmuz 2019'da Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Temmuz 2018'e göre yüzde 42,1; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 27,5 azaldı. Haziran 2019'a göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 124,4; Suriye ortak sermayesi yüzde 134,3 artış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

¹ Yabancı Ortak Sermayeli şirketler, ortaklarının uyruklarına göre belirlenmektedir.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 8'i Suriye ortaklı

Temmuz 2019'da yabancı ortak sermayeli kurulan 1.204 şirketin, 92'si (yüzde 7,6) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 6,3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Temmuz 2019)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	92	32,6	21,5	65,9
Genel Toplam	92	32,6	21,5	65,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Temmuz 2019 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin, Hatay, Bursa, Adana ve Kilis takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Temmuz 2019)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Bin TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Bin TL)
İstanbul	77	26.425	17.437
Mersin	8	3.700	1.944
Hatay	3	1.000	720
Bursa	2	300	250
Adana	1	160	107
Kilis	1	1.000	1.000

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Temmuz 2019'da Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Kilis'te yüzde 33,3, Mersin'de yüzde 17,8 ve Hatay'da yüzde 17,6'dır.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Temmuz 2019)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Kilis	1	3	33,3
Mersin	8	45	17,8
Hatay	3	17	17,6
Adana	1	9	11,1
İstanbul	77	762	10,1
Bursa	2	46	4,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Temmuz 2019'da Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 6 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Temmuz 2019'da en çok "toptan ticaret" sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine "toptan ticaret" sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Temmuz 2019)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Bin TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Bin TL)
Toptan ticaret	35	11.780	8.416
Perakende ticaret	13	2.700	1.610
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	6	1.700	800
Giyim eşyalarının imalatı	5	1.700	775
Bina inşaatı	4	4.800	2.750
Kiralama ve leasing faaliyetleri	4	2.110	1.610
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	3	1.300	970
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	3	600	440
Gayrimenkul faaliyetleri	3	1.000	645
Tekstil ürünlerinin imalatı	2	950	800
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	2	345	158
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	2	700	700
Eğitim	2	200	150
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı; saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek eşyaların imalatı	1	300	240
Mobilya imalatı	1	200	200
Özel inşaat faaliyetleri	1	500	250
Posta ve kurye faaliyetleri	1	500	300
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	1	300	100
Telekomünikasyon	1	500	250
Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	1	200	94
Diğer hizmet faaliyetleri	1	200	200

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 13’ü yabancı ortak sermayeli

Temmuz 2019 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 9.131 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Temmuz 2018’e göre yüzde 1,9; Haziran 2019’a göre yüzde 59,7 artış göstermiştir.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 13,2’si yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 47,8 ile Yalova yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Yalova’yı; yüzde 30,7 ile Gaziantep, yüzde 21,1 ile Mersin ve yüzde 19,3 ile İstanbul takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Temmuz 2019)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Yalova	11	47,8
Gaziantep	74	30,7
Mersin	45	21,1
İstanbul	762	19,3
Hatay	17	18,7
Bolu	3	16,7
Kilis	3	15,8
Antalya	55	15,5
Bursa	46	14,1
Kahramanmaraş	7	12,1
Toplam	1.204	13,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 79’unu yabancı sermaye oluşturdu

Temmuz 2019 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 1.204 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 433,7 milyon TL olup yüzde 79,1’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Temmuz 2019)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	80	58,1	31,7	54,5
Limited	1.124	375,5	311,4	82,9
Genel Toplam	1.204	433,7	343,1	79,1

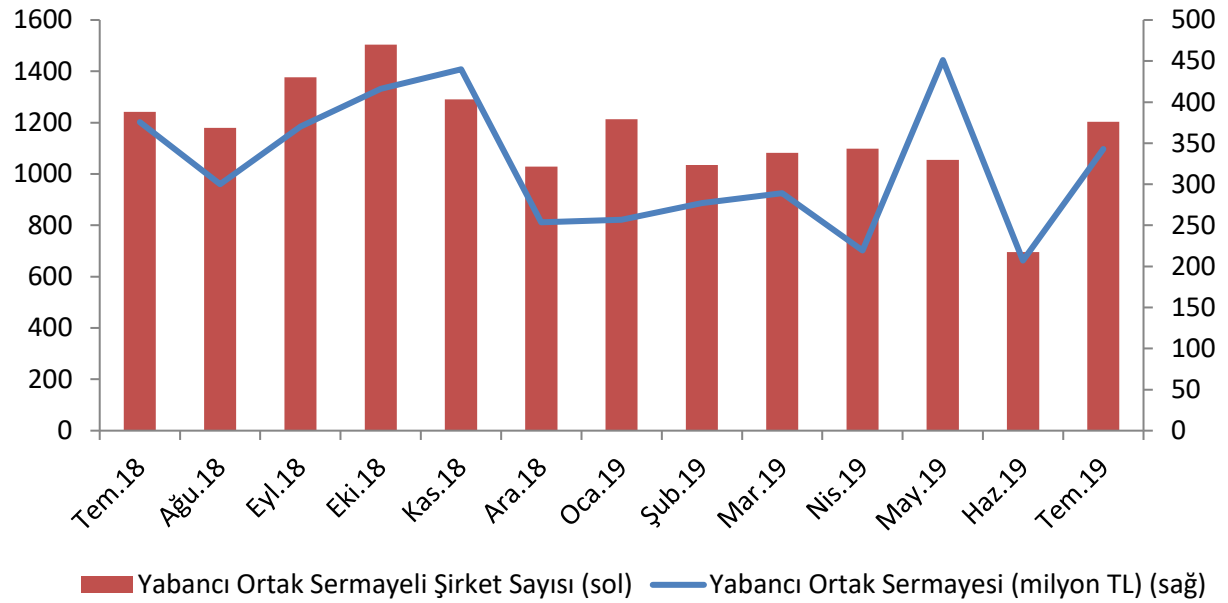
Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Yabancı ortak sermayesi, geçen aya kıyasla yüzde 66 arttı

Temmuz 2019'da yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Temmuz 2018'e kıyasla yüzde 3,1 azalış; Haziran 2019'a kıyasla yüzde 73 artış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 33 milyon TL (yüzde 8,7) azalırken; geçen aya göre 136 milyon TL (yüzde 65,7) arttı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla Gaziantep, İzmir ve Kahramanmaraş'ta artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 10 il (Temmuz 2019)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Temmuz 2018	Kurulan Şirket Sayısı Temmuz 2019	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Bin TL) Temmuz 2019	Yabancı Ortak Sermayesi (Bin TL) Temmuz 2019
Gaziantep	41	74	33	23.237	18.141
İzmir	22	31	9	5.450	4.338
Kahramanmaraş	1	7	6	2.450	1.533
Antalya	50	55	5	9.340	7.014
Tekirdağ	1	5	4	1.050	866
Muğla	8	12	4	6.199	3.427
İstanbul	759	762	3	282.440	235.135
Nevşehir	1	4	3	300	298
Van	2	5	3	1.400	1.005
Yalova	8	11	3	6.900	3.179

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 122 milyon TL iken, toplam sermayenin yüzde 81,7’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Temmuz 2019)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	407	122,0	99,7
Perakende ticaret	120	25,1	17,3
Gayrimenkul faaliyetleri	64	13,6	11,0
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	61	8,9	6,2
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	52	23,1	10,3
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	52	8,3	7,0
Bina inşaatı	39	17,8	12,3
Giyim eşyalarının imalatı	33	9,2	7,1
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	25	4,2	3,8
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	24	14,5	13,8
Kiralama ve leasing faaliyetleri	21	7,5	6,5
Diğer hizmet faaliyetleri	21	3,1	2,0
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	20	4,2	3,6
Konaklama	20	8,5	5,0
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	19	2,9	1,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları